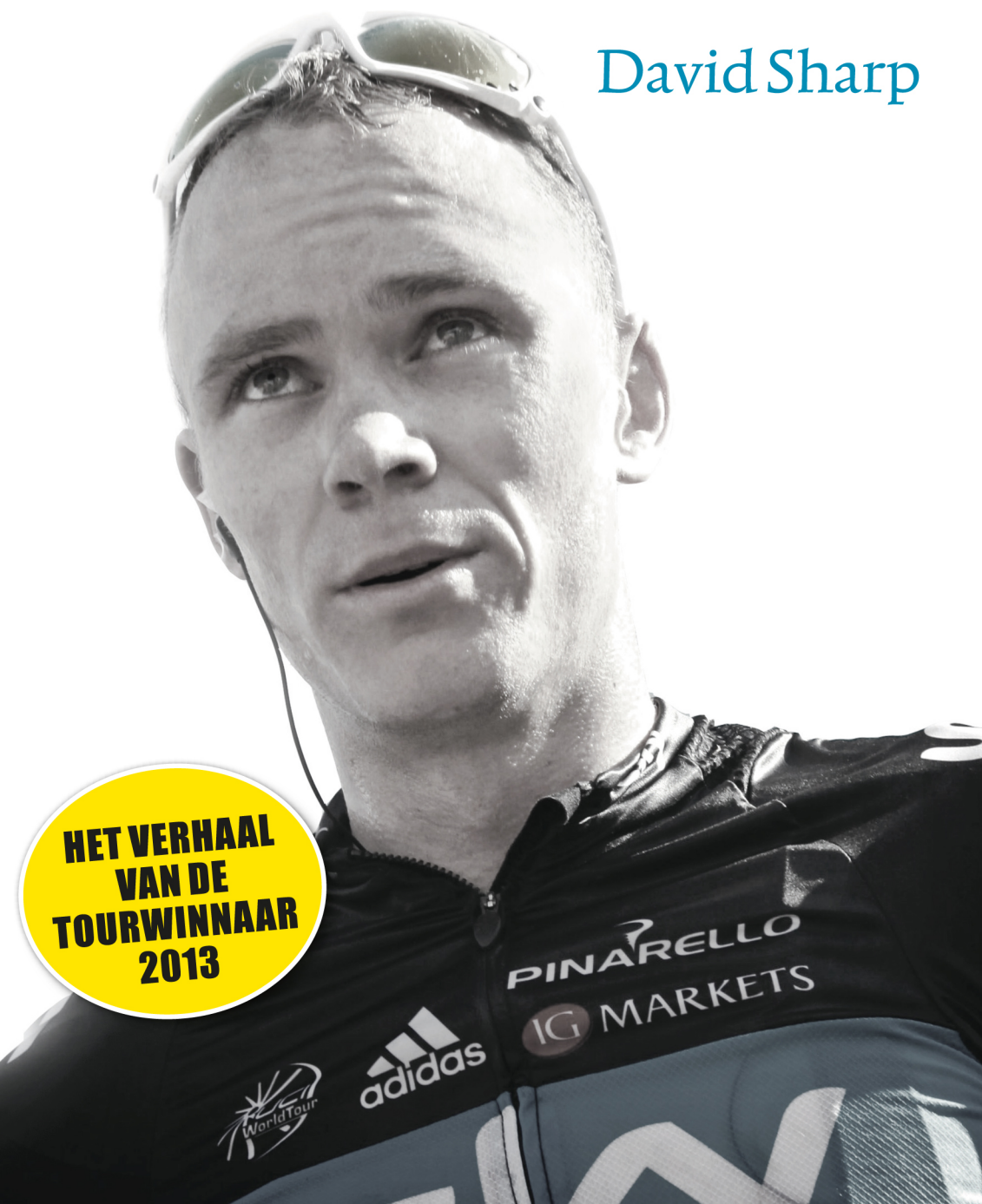

CHRIS FROOME

Zijn opmerkelijke opkomst

David Sharp

**HET VERHAAL
VAN DE
TOURWINNAAR
2013**

David Sharp

Chris Froome

Zijn opmerkelijke opkomst

Vertaald door Erik de Vries en Ingrid Buthod

TIRION SPORT

Dit boek is gepubliceerd door
Tirion Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht
www.tirionsport.nl
 @TirionSport

Omslagontwerp: De Weijer Design BNO, Baarn
Omslagfoto: ANP
Opmaak binnenwerk: ZetSpiegel, Best
Foto's binnenwerk: ANP, Getty Images
Vertaling: Erik de Vries en Ingrid Buthod

ISBN 978 90 4391 646 2
ISBN e-book 978 90 4391 647 9
NUR 491

Voor het eerst gepubliceerd in Groot-Brittannië in 2013 door Polygon,
een imprint van Berlinn Ltd, Edinburgh
Oorspronkelijke titel: *Va va Froome!*

© 2013 David Sharp
© 2013 voor de Nederlandse taal: Tirion Uitgevers, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photocopy, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Voor Lesley

We zullen niet ophouden te onderzoeken
En het einde van al onze verkenningen
Zal daar zijn waar wij begonnen
En voor het eerst zullen we de plaats kennen

T.S. Eliot, uit *The Wasteland*

‘Stuur een jongen naar de plek waar hij heen wil en hij zal het
hardste lopen.’

Nigeriaans gezegde

Inhoud

Proloog

- 1 Kijana in Kenia
 - 2 Het Eton van Hoogveld
 - 3 Het verhaal van twee tijdritten
 - 4 Bambi op het ijs
 - 5 A Brave New Barloworld
 - 6 In het diepe
 - 7 Een snelle leerling
 - 8 De Britse bent
 - 9 The Thin Blue Line
 - 10 Identiteitscrisis
 - 11 Het oplossen van het raadsel
 - 12 Froomey straalt
 - 13 De wet van de sterkste
 - 14 Vanuit het heldere, blauwe niets
 - 15 Verloren tijd goedmaken
 - 16 Een puente te ver
 - 17 2013... Voor sommigen geluk?
 - 18 Op weg naar het geel in Parijs
- Dankwoord
- Over de auteur

Proloog

Tour de France 2012

12 juli 2012, elfde etappe: Albertville – La Toussuire-Les Sybelles, 148 kilometer.

Die dag had Team Sky het voornemen om de koers in handen te nemen. Rij de concurrentie de vernieling in op de eerste drie grote cols, ontwikkel een moordend tempo bergop en rij de concurrentie er een voor een af. Dwing de anderen naar de achterhoede en hou ze daar. Draai in de slotklim naar het skistation op La Toussuire het gas open. En kijk hoe ze een voor een sterven bergop. Kopieer de strategie die in de zevende etappe naar La Planche des Belles Filles zo goed gewerkt had. Ze hadden hun tegenstanders in de Vogezen een pak slaag gegeven en Bradley Wiggins in het geel geholpen. De Brit was nu de leider in de Tour de France. De etappewinst van zijn trouwe knecht Chris Froome, die in de laatste honderd meter van een zinderende finale erin slaagde Cadel Evans voorbij te sprinten, was een mooie bonus. Ze hadden de touwtjes stevig in handen. ‘Hou het controleerbare onder controle’ – een van de favoriete mantra’s binnen de ploeg. Draai de duim-schroeven aan, blijf ze aandraaien, tot de anderen een voor een opgeven.

Het was op deze prachtige, zonovergoten donderdag tijd om het kunstje opnieuw op te voeren. De elfde etappe. Met zekerheid een dag voor de pure klimmers. Het peloton vertrok vanuit Albertville in zuidelijke richting door het spectaculaire landschap van de Savoie over een parcours van 148 kilometer. Daarin moesten de renners twee cols van hors catégorie (wat buitencategorie betekent, oftewel zo belachelijk zwaar dat er geen categorie voor bestaat) bedwingen, de Col de la Madeleine en de Croix de Fer, en eentje van tweede categorie, de Col

du Mollard, voordat ze zouden aankomen aan de voet van de slotklim, een lange slepende col van eerste categorie naar La Toussuire, over een weg die 's middags zou zijn omgetoverd tot een gigantisch sportief openluchtspektakel.

Dit is waar de Sky-ploeg voor getraind heeft. Lange, slopende weken op trainingskamp. In januari, op Mallorca, telkens maar weer de 26 haarspeldbochten van de gevreesde Sa Calobra over. Dan, in mei in afzondering naar het van God en alle mensen verlaten niemandsland van Tenerife. Trainingen op hoogte van zes uur, in de moordende woestijnhitte, met een dode vulkaan op de achtergrond. Ze waren zowel mentaal als fysiek in topconditie. Op het hoogtepunt van hun kunnen. Klaar voor de strijd.

Het werd een dag vol aanvallen en counters. Titelverdediger Evans, de taaie Australiër, opende de debatten op de Col du Glandon, op het steilste stuk, op acht kilometer van de top, vlak voordat de weg de Croix de Fer op draait. Tussen de twee toppen, een van de grommende tweekoppige monsters in de machtige Alpen, begon hij aan een lange, vooraf geplande kamikazesolo. Het was nog 66 kilometer tot de meet, maar Evans, die derde stond met een achterstand van 1 minuut 53 op de geletruidrager, deed een ultieme poging om tijd op Wiggins terug te pakken. Hij moest toch wel te vroeg vertrokken zijn, zeker? Dat was inderdaad het geval. Sky pakte de handschoen op en smeed die terug in zijn gezicht. Langzaam maar gestaag, om zijn lijden te maximaliseren, voerde Sky de snelheid op. Geen reden tot paniek. Ontwikkel een hoog, constant tempo, dan haal je hem uiteindelijk altijd terug. Skyrenner Michael Rogers schakelt een tandje of twee bij en sleurt Wiggins, Froome, Richie Porte en wie er verder ook maar kan volgen de berg over. Evans wordt op een paar kilometer van de top van de Croix de Fer gegrepen. Hij zwoegt. Zo dood als een pier. Klus geklaard. Niet lang daarna bedwingen ze de volgende col, de Mollard. Erop en erover. Ze storten zich in de duizelingwekkende afdaling, met hoge snelheid jagen ze door de haarspeldbochten, op weg naar Saint-Jean-de-Maurienne.

Het uitzicht zuidwaarts over de Aiguilles d'Arves is adembenemend. In de verte is de meest noordelijke van de drie pieken, de Aiguille Septentrionale met zijn bizarre kattenkop, duidelijk te zien. Terwijl de zon de laatste resten ochtenddauw uit de Mauriennevallei verdrijft en de

bovenste laag geselt van de sneeuwlaag die een permanente kroon vormt op de Franse Alpen, staan er op de flanken van de klim naar La Toussuire tienduizenden fans te wachten. Hun geduld wordt niet langer op de proef gesteld. Daar komen ze aan.

Team Sky komt als eerste bij de voet van de finale – een slecht lopende slotklim van achttien kilometer naar het gesloten skistation. De Tasmaanse klimmer Porte neemt als eerste de kop en leidt Wiggins en Froome over het verschrikkelijk steile eerste segment. De stevige hellingsgraad van negen procent slaat gaten in het peloton. Door het constant hoge tempo worden alle mogelijke aanvallen afgewend. Vier vluchters rijden voor de groep der favorieten uit. De Fransman Pierre Rolland – die een wond aan de elleboog heeft als gevolg van een val in de afdaling van de Mollard – de Kroaat Robert Ki erlovski, de Wit-Rus Vasili Kiryienka en de Deen Chris Anker Sørensen. Geen van hen vormt een bedreiging voor Wiggins. Rolland is met zijn twintigste plek, op meer dan negen minuten achterstand, de best geklasseerde.

Nog twaalf kilometer tot de streep. Plots maakt Vincenzo Nibali, die aan de staart bungelt van de groep van dertien die meezijn met de gele trui, zich los van de rest en schiet langs Wiggins, alsof hij door twee onzichtbare flipperarmen naar voren wordt geslingerd. De Italiaan staat vierde, op 2:23, en vormt dus wel degelijk een bedreiging. Nog voordat iemand goed en wel doorheeft dat hij is vertrokken, pakt de vlot schakelende Nibali vijf, tien, twintig meter. Terwijl hij in hun dode hoek de berg op danst en plots als bij toverslag weer in hun blikveld opdoemt, draaien Froome en Porte zich tegelijk naar Wiggins om, als een grappig bedoelde herhaling in een stripboek: ‘Oké baas, en nu?’

Alleen Wiggins, Froome, Evans, de jonge Amerikaan Tejay van Garderen en de Luxemburger Fränk Schleck hadden Nibali’s splijtende demarrage kunnen volgen. De eerste drie van het algemeen klassement reden in de plots uitgedunde kopgroep: Wiggins, Evans en Froome.

Er volgt geen reactie op de aanval van Nibali. Froome en Wiggins blijven onverstoortbaar als sphinxen doortrappen. Ze weten dat ze Nibali langzaam maar zeker weer zullen inlopen. Maar bij Porte is het beste eraf. Hij zet zich op de kant en zakt er meteen doorheen, alsof hij in de lift het knopje naar de kelderverdieping heeft ingedrukt. Hij had zichzelf vandaag helemaal weggecijferd om Wiggins de bergen

over te helpen, mogelijk riskante aanvallen te pareren en hem voor in het peloton bij te staan.

Nu is het Froomes beurt om de kop te nemen. Het is zijn taak om het gat met Nibali te dichten en Wiggins weer terug in de koers te brengen. De Italiaan had het bovendien gemunt op Froomes derde plek. Bij de start van de etappe, in Albertville, bedroeg het verschil tussen de twee slechts zestien seconden.

Froome voert het tempo op. Wiggins, Evans en Schleck volgen. Van Garderen moet achteraan lossen, als ongewenste ballast die van een luchtballon wordt afgeworpen. Froomes hoofd danst op en neer en helt enigszins naar rechts. Met zijn gekromde rug, zijn lange armen boven op het stuur, zijn wiegende schouders en zwiepende ellebogen oogt hij niet bepaald stijlvol, maar vooruit gaat hij wel. Hij stoomt de berg op. Nibali is al snel weer gegrepen.

Wiggins puft en moet op zijn tanden bijten om Froome te kunnen bijhouden. Nibali houdt in, blijft even hangen en neemt vervolgens zijn plek in naast de twee Sky-renners, als een mes dat door een magneetstrip wordt aangetrokken. Froome komt uit het zadel en maalt de pedalen rond. Hij ziet er met zijn insectachtige Oakley-bril en zijn lange ledematen uit als een spin. Wiggins zit vast in zijn wiel; het lijkt wel alsof de twee op een tandem koersen.

Nog tien kilometer tot de streep. Als Wiggins even wordt afgeleid en de andere kant op kijkt, demarreert Nibali opnieuw. De Haai van Messina gaat er als een speer vandoor, zijn fluorescerend groene Liquigas-trui verdwijnt rap uit het zicht. Evans' ploegmaat Van Garderen, in de witte trui van de leider van het jongerenklassement, komt weer aansluiten bij de groep der favorieten.

Het ziet ernaar uit dat Froomes inspanningen om Nibali's eerste aanval te pareren, beginnen door te wegen. Wiggins neemt de kop over. Het is voor het eerst vandaag dat de gele trui zonder een ploegmaat naast zich rijdt. Nibali heeft vijftien seconden voorsprong op Wiggins. Nog een seconde erbij en hij zal de derde plaats overnemen van Froome. Maar Froome maalt niet om zijn eigen klassement. Het verdedigen van het geel van Wiggins is het enige dat telt. Hou het tempo hoog. Sla aanvallen af. Bewaak hem.

Froome herpakt zich, zet zich aan kop van de zesmanstrein. Volle

bak. Hij buigt het hoofd en haalt alles uit de kast. Hij leek uitgeteld. Maar hij had alleen maar even een adempauze nodig. Nu is hij terug, klaar om alles te geven voor zijn kopman.

Evans hangt krampachtig over zijn fiets. Froome gaat te hard. Zijn kampioenskroon glijdt langzaam van zijn bezwete hoofd. Van Garderen laat zich afzakken om hem te helpen. Evans ziet eruit als een spook. Hij zweet als een otter. Elke pedaalslag is een helletocht, zijn benen schreeuwen om een pauze. Achter de gele reflecterende brillenglazen staren zijn ogen in een grote, donkere leegte.

Alleen Wiggins, Froome en Schleck zijn nu nog over. Nog zes moordende klimkilometers tot aan de meet. Als ze erin slagen Nibali bij te halen, is de klus geklaard. Wiggins houdt het geel stevig om de schouders. Evans is met zijn kop tegen de muur gereden. Froome heeft uitzicht op de tweede plek. Een een-tweetje voor Sky, na de finish? Droom maar lekker verder.

Ondertussen heeft aan kop van de koers Pierre Rolland zijn medevluchters achtergelaten. Happend naar adem ploegt hij eenzaam richting de streep. Hij heeft de etappezege voor het grijpen. Er komt een gele Mavic-motor naast hem rijden. De vrouw achterop, Claire Pedrono uit Bretagne, houdt een bord omhoog met daarop de tijdsverschillen op vijf kilometer van de aankomst. 36 seconden op Sørensen en Kiryienka, 1:51 op de groep Nibali, met daarin ook Jurgen Van Den Broek en Thibaut Pinot en twee minuten op gele trui Wiggins, Froome en Schleck.

De opvallende rode auto van Tourbaas Christian Prudhomme blijft achter Wiggins en Froome hangen. Hij steekt uit het geopende dak van de auto omhoog alsof hij op safari een kudde gazellen volgt.

Nibali, de prooi, is nu binnen schootsafstand. Dankzij Froomes allesverzengende tempo bergop hebben ze de Italiaan bijna bijgehaald. Het is nu slechts een kwestie van de lijn naar zijn achterwiel uitgooien en hem langzaam binnenhalen. De vangst van de dag.

Froome leidt de klim voor Wiggins. Dan, boem, valt Schleck weg; hij zakt erdoor alsof hij door Godzilla van de berg is geplukt.

De groep gele trui heeft nog vijf kilometer af te leggen. Froome heeft Wiggins weer bij Nibali, Van Den Broek en Pinot gebracht. Hebbes. Het groepje dat de berg opklautert is weer bijeen. Nibali rijdt weer in

het gelid. Het werk van Sky zit er bijna op. Wiggins kan bij Froome in het wiel blijven en tot aan de streep van zijn werk profiteren.

In een gestaag tempo zijn de vijf op weg naar het gehucht Le Corbier, op 1508 meter boven zeeniveau. Even rust in de koers. Vier kilometer nog. Een muur van kleischalie, links van de sliert renners, werpt een enorme schaduw over de weg. Wiggins, Froome, Nibali, Pinot, Van Den Broek.

Wow! Ineens zwenkt nummer 105, Chris Froome, scherp naar links, schiet langs Nibali en laat Wiggins achter. De tv-commentatoren schieten acuut wakker. 'Hij valt hem aan! Hij valt hem aan!' kraait commentator Phil Liggett. 'Hij rijdt ze op een hoop, maar kijk, Thibaut Pinot zit al in zijn wiel.'

Wat gebeurt er? Is Froome aan het muiten geslagen? Evans heeft hij definitief van zich afgeschud. Hij doet niet meer mee. Nibali is genutraliseerd. Dus waarom deze aanval van Froome op zijn ploegmaat?

Froome strekt zijn nek en bijt zich vast in de klim, die weer steiler wordt, als een vluchtende emoe; na een wijde linkse bocht rijdt hij het verblindende zonlicht binnen. Hij demarreert, geflankeerd door een bonte haag schreeuwende en applaudisserende toeschouwers. Een holbewoner in een luipaardvel met een blonde pruik blaast vol overgave op een vuvuzela. Een andere man met ontbloot bovenlijf en blote voeten, wiekt met zijn armen als een demente duif, rent schreeuwend en vuisten makend met Froome mee. De Sky-renner trapt onverstoorbaar door. Na de bocht loopt de weg weer steiler omhoog. Nu.

Wat is er aan de hand? Waar is Froome in godsnaam mee bezig?

De stem van co-commentator Paul Sherwen lijkt wel op het samengeknepen gepiep van een met stomheid geslagen koorjongen. 'Het zou kunnen dat hij toestemming van Wiggins heeft gekregen... Maar Wiggins is door Nibali achtergelaten!'

De tv schakelt naar een helikopterbeeld van Wiggins, zijn gele trui flitst tussen de bomen door. Hij is af en toe door de gaten in het bladerdek te zien. Als je je ogen dichtdoet, verschijnt er een gele vlek op je netvlies, alsof je te lang in de zon hebt gekeken. Een eenzame fan rent achter Wiggins aan de steile berg op en filmt met zijn mobieltje

diens rug. Legt dit merkwaardige, vernederende moment vast. Wiggins, in zijn eentje, verlaten door zijn meesterknecht. De leider in de Tour de France, door zijn eigen ploegmaat achtergelaten.

Liggett breekt in. 'Dit is wel heel... nu... zou Froome wel weten wat hij doet met zijn demarrage, hij dwingt Wiggins in de achtervolging!'

Froome praat in het microfoontje dat links voor op zijn zwarte koerstrui is gevestigd. Heeft hij zojuist de wind van voren gekregen van de mannen in de volgwagen? Wat moest die demarrage voorstellen? Dat was toch gewoon een aanval? Een schaamteloze, voorgekookte aanval die tegen alle afspraken inging. Het is altijd geweest: Verdedig de gele trui, wat er ook gebeurt. Controleer het controleerbare. Maar wat als je eigen ploegmaat de stalorders negeert?

Froome komt weer in zicht. Hij slaat zijn rechterhand over zijn borst en frummelt aan zijn radio, ondertussen met links zijn stuur vasthoudend. Hij fietst op z'n gemakje voor Pinot uit, al houdt hij zichtbaar in. Hij spreekt in de microfoon. Twee seconden... hooguit. Nog een tel, twee, voordat hij zich omdraait en over zijn schouder achteromkijkt. Waar is Wiggins? Shiiiiit!

Sherwen legt uit. 'Hij is zojuist door de ploegleiding geïnformeerd – je hebt je kopman in moeilijkheden gebracht! Hou de benen stil en wacht hem op.'

Froome slaat zijn ogen neer, ademt uit, gaat iets rechter op zitten en zwenkt naar het midden van de weg. Weer draait hij zijn hoofd, op zoek naar Wiggins. Pinot blijft met opengesperde mond achter, hij kan niet meer. Het kost de ontspannen Froome weinig moeite om de Fransman voor te blijven.

Het helikopterbeeld toont nog altijd een eenzaam rondfietsende Wiggins.

Froome, met ogenschijnlijk alle tijd van de wereld, alsof hij elk moment kan remmen en afstappen om even een dutje te doen en daarna nog een ijsje te eten, wacht Wiggins op. Eindelijk weet de zwoegende Pinot hem in te halen. Na verloop van tijd sluit Wiggins weer bij Froome aan. Hij heeft Van Den Broek en Nibali bij zich. De beste renners uit de Tour. Pinot zet zijn eenzame onderneming voort.

De groep gele trui heeft inmiddels een minuut voorsprong op titelverdediger Evans. De Australiër zal een duikeling in het klassement

maken. Het zal inderdaad een een-tweetje worden van Wiggins en Froome. En Nibali zal derde worden, ten koste van Evans.

Iets verder rijdt de gehavende, bebloede Rolland duidelijk met pijn rond en hoewel van zijn gezicht goed is af te lezen hoezeer hij afziet, weigert hij te capituleren. Hij weet dat etappewinst steeds dichterbij komt. Hij passeert de rode vod, een kilometer nog tot de streep, waar de overwinning wacht.

Niet ver achter hem, op iets meer dan een minuut, komt Froome opnieuw uit het zadel en zet nog eens aan. Wiggins volgt, Nibali en Van Den Broek rijden kort daarachter. Ze rapen Pinot, Sørensen en Kiryienka op.

Nog anderhalve kilometer te rijden. Eenmansschoonmaakploeg Froome veegt, op Rolland na, iedereen op die voor hem uit rijdt. Hij praat weer in de microfoon. Vouwt zijn hand rond zijn oor om het antwoord boven de hysterische massa uit te kunnen horen. Vraag hij toestemming om aan te vallen? Hij luistert, zegt iets terug en gluurt naar Wiggins.

Langs de kanten van de weg wordt het drukker. Een Verenigde Naties aan vlaggen. Het asfalt is volgekalkt met namen. Namen van renners. Die van lokale held Pinot is prominent aanwezig. Uitzinnige fans stappen de weg op om kiekjes van hun helden te kunnen maken. Wedstrijdmotoren zoeven aan beide zijden langs. Als door een wonder wordt er niemand geraakt. Een man in een haaienpak struikelt en verdwijnt bijna achterwaarts het ravijn in. Een Nibali-fan, wellicht?

Rolland is bij de laatste bocht voor de finish. Een uitgelaten menigte staat langs de kant van de weg en trommelt met de vlakke hand op de reclameborden, klapt en juicht. Na bijna vijf uur in het zadel heeft de 25-jarige renner uit Loiret zijn dikverdiende etappezege te pakken.

En dan komt de groep met de gele trui aan. Na de bocht is het nog maar vijftig meter. Met gebogen hoofd sprint Froome volle bak om Pinot voor te blijven. Maar Pinot is hem te vlug af en laat een een-twee voor de Fransen aantekenen. Froome wordt derde, Van Den Broek vierde. Direct als hij de streep is gepasseerd, kijkt Froome bruusk achterom, om zich ervan te vergewissen dat ook Wiggins binnen is. Het lijkt wel een zenuwtrek. De man in het geel komt als vijfde over de streep, geflankeerd door Nibali.

Sherwen: ‘Pinot heeft laten zien een grote belofte te zijn voor de toekomst, maar dat geldt ook voor Chris Froome – hebben we vandaag met deze jongeman ook een toekomstige Tourwinnaar aan het werk gezien?’

Twee Britse ploeggenoten bezetten nu de eerste twee plaatsen in de Tour. Bradley Wiggins is hard op weg de eerste Britse winnaar van de beroemde wedstrijd te worden. Je herkent hem direct als hij op het podium staat. Als leider in de Tour de France gaat hij gehuld in het felgeel, de beroemde *maillot jaune*. Wiggo. *The Mod*. Graatmager, geprononceerde neus, grote bakkebaarden die zijn gezicht bedekken als twee verbrande okerkleurige deurmatten. Iedereen kent hem.

Maar wie is Chris Froome?

I

Kijana in Kenia

‘Wij beschouwden Chris Froome voornamelijk als een clown,’ zegt David Kinjah. De telefoonverbinding met Kenia kraakt. Het geluid van regen die gestaag op een metalen dak roffelt, vermengt zich met het gedempte gemurmel van kinderstemmen. ‘Aanvankelijk geloofden we niet eens dat deze losbandige jongen die slechts naar het dorp leek te zijn gekomen om lol te maken, echt renner wilde worden.’

Kinjah had zich door een plots opstekende onweersbui genoodzaakt gezien de trainingstocht met zijn wielclub de Safari Shimbaz in te korten. Ze hadden beschutting gezocht in de uit golfplaten opgetrokken gebouwtjes die dienstdeden als hoofdkwartier van de club in Mai-a-Ithii, een gehucht binnen het township Kikuyu, twintig kilometer ten noordwesten van Nairobi.

Binnen biedt de doolhof van kamers plaats aan de grot van Aladdin op fietsgebied: overal tref je wielersparaferalia, fietsen en onderdelen aan. In de werkplaatsen en leefvertrekken pronken talloze trofeeën en medailles, ter bevestiging van Kinjah’s status als meest gelauwerde renner van Kenia. Hij was de wegkapitein van de ploeg tijdens twee Gemenebestspelen en een baaierd aan overige internationale koersen. Hij heeft zelfs een seizoen in Italië gekoerst, bij de Index Alexia-formatie, de voormalige ploeg van de winnaar van de Giro in 2002, Paolo Savoldelli, waar hij de bijnaam Leone Nero, ofwel Zwarte Leeuw kreeg.

De vriendelijke 41-jarige met dreadlocks is een legende in het Keniaanse wielrennen. Hij, inmiddels zo’n beetje met pensioen, is een eenmans-NGO en oprichter van de liefdadigheidsclub en stichting Safari Shimbaz, opgericht met als doel het ontdekken en stimuleren van jeugdig wielertalent in de achterstandswijken in en rond Nairobi. Hij is de

coach en de mentor van een bonte verzameling kansarme kinderen, schoolverlaters en werkloze tieners. Ze zijn allen arm, komen uit gebroken gezinnen; sommigen zijn wees.

‘Deze jongens komen allemaal uit straatarme gezinnen,’ vertelt Kinjah. ‘Ze houden zoals alle kinderen van fietsen, dus als je ze er een geeft, zijn ze in de zevende hemel. Als ik met de jongens door de wijken rij, zie je pas hoe arm ze zijn en hoe moeilijk ze het hebben. Het enige wat je dan nog wilt, is helpen, en zorgen dat ze plezier kunnen maken.’

In ruil voor de kost, een plekje in Kinjah’s hoofdkwartier en de mogelijkheid om samen met de grote man zelf op training te gaan, helpen de jongens met het schoonhouden en het repareren van de fietsen. Het voedt de interesse in het wielrennen, aldus Kinjah, ze steken er het nodige van op en het houdt ze hopelijk weg uit het criminele circuit. Op de rode aarde buiten het hoofdkwartier, leert Kinjah met engelengeduld een bijeengeraapt zootje ongeregeld rechtop te blijven op twee wielen en gaat hun voor op rondjes om het complex. Degenen met aanleg om verder door te groeien in de sport, worden eruit gepikt en worden door Kinjah apart begeleid. Het is zijn ultieme droom om een wielacademie te beginnen en jong Keniaans talent op te leiden.

‘Ik wil het wielrennen inzetten om de jongens en meisjes een toekomstperspectief te bieden, hetzij als beroepsrenner, dan wel als mecanicien of als koersorganisator,’ zegt Kinjah. ‘Het is een van onze dromen om de eerste Keniaanse profploeg op te richten.’

Al meer dan tien jaar steekt hij al het geld dat hij verdient als mecanicien, zijn prijzengeld en elke cent die hij van sponsors weet los te krijgen, in zijn liefdadigheidswerk voor Simbaz. In de droge periode – meestal in februari, in het hete, droge seizoen – leidt Kinjah zijn jonge pupillen op hun mountainbikes over de zandwegen van de Great Rift Valley.

Vijftien jaar geleden vormde een toevallige ontmoeting op een inzamelingsbijeenkomst van zijn club het begin van zijn mentorschap van weer een ontluikend talent, zij het met een andere achtergrond dan de meeste jongens die bij de club betrokken waren.

‘Hij was de snelste junior die we ooit gehad hebben,’ vertelt een geest-

driftige Kinjah. ‘Maar omdat hij een mzungu was, sprak eigenlijk niemand over hem. Dit is een zwart land.’ Mzungu betekent in het Swahili zoveel als ‘zwerfer zonder doel’ en is in wezen een overkoepelende term voor iemand van buitenlandse, meestal Westerse – en derhalve blanke – komaf. De mzungu over wie we het hier hebben was een dertienjarige jongen die luisterde naar de naam Christopher Froome.

‘Fietsen is van oudsher een bezigheid van de blanken, het is niet iets wat inheemse Kenianen doen. Het is over het algemeen veel makkelijker om een gesprek aan te knopen over hardlopen dan over wielrennen,’ zegt Kinjah. Het eerste wat in je opkomt als je aan Keniaanse sporters denkt, zijn de gitzwarte, gazelle-achtige hardlopers die ogenschijnlijk moeiteloos weer een olympische gouden medaille binnenhalen of een belangrijke marathon winnen. Kenianen zijn zonder twijfel de beste langeafstandslopers ter wereld. Van de twintig snelste marathons aller tijden, zijn er zeventien door Kenianen gelopen. Het wielrennen kan in het land helaas niet bogen op een dergelijke traditie.

‘Ik heb Chris voor het eerst eind 1998 ontmoet,’ weet Kinjah zich te herinneren. De destijds 26-jarige David Kinjah was op dat moment de beste profrenner van Kenia. Hij was net uit het vliegtuig gestapt na zijn deelname aan de Gemenebestspelen in Kuala Lumpur, waar hij in de individuele tijdrit beslag had gelegd op een verdienstelijke 21ste plek, toen hij een vrouw tegenkwam in Kikuyu, die op een van zijn tochten voor het goede doel was afgekomen. Jane Froome stelde Kinjah voor aan Chris, haar verlegen tienerzoon met zijn dopneus. Ze had gehoord dat Kinjah plaatselijke talentjes begeleidde. Chris’ energie was onuitputtelijk, hij deed niets liever dan rondscheuren op zijn zwarte BMX-fiets, een cadeau van een van zijn oudere broers. ‘Ze zei tegen me: “Mijn zoon is dol op fietsen, de school is vanwege de vakantie gesloten en ik heb geen idee wat ik met hem aanmoet! Denkt u dat hij met u zou kunnen meefietsen?”’

Chris fietste geregeld naar school, vanuit hun huis in het lommerrijke Karen, een welvarende buitenwijk van Nairobi voornamelijk bewoond door afstammelingen van blanke kolonisten en expats en vernoemd naar de gevierde schrijfster Karen Blixen. Heen en terug naar de Bandaschool, die in een noordwestelijke zoom lag van Nairobi National Park, een uitgestrekt natuurgebied waar talloze diersoorten leef-

den, was een tocht van twintig kilometer. Het park, dat ook bekendstaat onder de naam Kifaru Park, is beroemd om zijn neushoorns (Kifaru is Swahili voor neushoorn), maar is tevens het leefgebied van rijkelijk aanwezige diersoorten zoals leeuwen, olifanten, antilopen, zebra's, buffels en gnoes, die vrij rondlopen en zich niets aantrekken van het bruisende stadshart dat zo dichtbij ligt.

Banda beschikte over zijn eigen stuk wildernis, de uitstapjes daarheen maakten het extra bijzonder. 'Er zijn geen hekken in het Nationale park,' brengt Froome jaren later in herinnering. 'Ja, je fietst tussen de dieren. Je weet niet beter dan dat je langs olifanten en leeuwen fietst. Daar is dat normaal.'

Zijn moeder reed als freelance fysiotherapeute kriskras door de regio Nairobi om haar patiënten thuis te behandelen. Omdat het voor haar niet handig was om haar huisbezoeken af te leggen in gezelschap van haar ongedurige zoon, vroeg ze Kinjah of hij in de weekeinden en op lange zomerdagen iets voor Chris te doen had, en of hij hem iets over onderhoud kon leren, zodat hij zelf de lekke banden zou kunnen plakken die hij op zijn tochten van en naar school kreeg.

Kinjah vertelt dat ze gescheiden was van haar echtgenoot Clive, die na de scheiding naar Zuid-Afrika was verhuisd, en moeite had haar werkverplichtingen te combineren met de zorg voor haar hyperactieve tiener.

Froomes grootouders van moederskant waren late kolonisten, die ergens in de eerste decennia van de twintigste eeuw Engeland verruilden voor de koffieplantages van Nairobi. De voltooiing van de Uganda Railway Line in 1901 – die loopt van Mombasa aan de oostkust van Kenia tot aan de havenstad Kisumu, aan de oever van Lake Victoria – stelde de Britse koloniale machthebbers in staat hun bestuurscentrum te verplaatsen van de kustregio van Kenia naar de tot dan toe onbegaanbare binnenlanden – in handen van krijgers zoals de Maasai – en naar het aangamere klimaat van Nairobi. In 1912 hadden de kolonisten een nederzetting gebouwd op de hoogvlakten waar ze diverse agrarische activiteiten ontplooiden, waarmee ze voor het eerst geld voor de kolonie wisten te verdienen. Deze vroege nederzettingen, Naivasha en Ngong Hills, alsmede de voorstad van het dichtbij gelegen Karen, zijn tot op de dag van vandaag door blanken gedomineerde gebieden.